

Навчальна дисципліна (ЄКТС)

- Організаційна та проектна дослідницько-інноваційна діяльність у вищій освіті (4 ЄКТС)

Автори, викладачі

- Калашнікова Світлана, директор, Інститут вищої освіти НАПН України, доктор педагогічних наук, професор
- Драч Ірина, перший заступник директора, Інститут вищої освіти НАПН України, доктор педагогічних наук, доцент
- Базелюк Наталія, старший науковий співробітник, Інститут вищої освіти НАПН України, кандидат педагогічних наук

Заклад вищої освіти

- Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України

Освітня програма

- Освітньо-наукова програма «Політика і лідерство у вищій освіті»

Мета навчальної дисципліни

Розвинути здатність ефективно здійснювати організаційну та проектну дослідницько-інноваційну діяльність у сфері вищої освіти

Зміст навчальної дисципліни (перелік основних тем)

1. Організація наукових досліджень (1ЄКТС)
2. Наукометрія в оцінюванні результатів наукових досліджень (1 ЄКТС)
3. Основи проектного менеджменту для реалізації дослідницьких ініціатив (1 ЄКТС)
4. Основи академічного письма та оприлюднення наукових результатів (1 ЄКТС)

Опис тематичних модулів

Модуль № 1 (1 ЕКТС, 30 год.)		Автор
Організація наукових досліджень		Ірина Драч
Результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> – Ознайомитися з етапами наукового дослідження, вимогами до оформлення результатів дослідження – Розвинути вміння формувати джерельну базу власного дослідження та здійснювати критичний аналіз наукових публікацій 	
Лекція-презентація (2 год.)	Основні етапи наукового дослідження	
Семинар (2 год.)	Вимоги до оформлення результатів дослідження	
Практичне (2 год.) Тема – Формування джерельної бази дослідження	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Сформувати перелік ключових документів та аналітичних матеріалів із зазначенням їх структурних елементів, що відповідають проблемі дослідження (10–12 джерел) – Сформувати перелік сучасних наукових публікацій вітчизняних і зарубіжних авторів, що стосуються проблеми дослідження (10–12 джерел) 	
Самостійна робота (18 год.) Тема – Аналіз наукових публікацій з проблеми дослідження	Завдання: Здійснити аналіз наукових публікацій, що були віднесені до переліку джерел з проблеми дослідження, за схемою: <ul style="list-style-type: none"> – повна назва публікації (включаючи реквізити, посилання); – проблема, яка є предметом дослідження; – основні результати; – критичний аналіз (з чим погоджується, з чим не погоджується (чому), що є цінним для власного дослідження). 	
Проміжний контроль (залік) (4 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Консультація (2 год.) – Захист (презентація) (за результатами виконання завдання самостійної роботи (2 год.) 	
Підсумковий контроль (2 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Тест (1 год. / модуль) – Захист (за навчальною дисципліною) (1 год. /модуль) 	
Джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. EURYDICE https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/home_en 2. EBSCO Publishing https://www.ebsco.com/products/research-databases. 3. OECD iLibrary https://www.oecd-ilibrary.org 4. Higher Education. The International Journal of Higher Education Research. https://link.springer.com/journal/volumesAndIssues/10734 5. Research in Higher Education. – https://link.springer.com/journal/11162 	

Модуль № 2 (1 ЕКТС, 30 год.)		Автор
Наукометрія в оцінюванні результатів наукових досліджень		Наталія Базелюк
Результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> – Усвідомлювати та критично аналізувати можливості і виклики вимірювання результатів наукових досліджень в умовах інтеграції вищої освіти і науки України до міжнародного і Європейського освітньо-наукового просторів – Використовувати інструменти наукометрії для підготовки й оприлюднення результатів власного дослідження – Здійснювати пошук вчених з високим індексом Гірша та високоцитовані публікації з теми дослідження (на основі баз даних Scopus і Web of Science Core Collection) – Перевіряти індексацію наукових журналів у наукометричних базах даних Scopus і Web of Science Core Collection, визначати квартиль видання – Підбирати наукові журнали, що індексуються у наукометричних базах даних Scopus і Web of Science Core Collection, для публікації результатів наукового дослідження – Оформлювати рукопис статті відповідно до вимог періодичного видання – Створювати і підтримувати наповненість авторських профілів 	
Лекція-презентація (2 год.)	Особливості сучасної наукометрії та її використання в оцінюванні результатів наукових досліджень соціогуманітарного напрямку	
Семінар (2 год.)	Вимоги до оформлення результатів дослідження	
Практичне (2 год.) Тема – Використання міжнародних наукометричних баз даних для підготовки результатів наукового дослідження	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Здійснити підбір вчених з теми Вашого дослідження (на основі баз даних Scopus і Web of Science Core Collection) та ранжувати їх за індексом Гірша і кількістю цитувань – Створити авторські профілі у Google Scholar та ORCID 	
Самостійна робота (18 год.) Тема – Використання міжнародних наукометричних баз даних для підготовки й оприлюднення результатів наукового дослідження	Завдання: <ul style="list-style-type: none"> – Підібрати наукові періодичні видання, що індексуються у наукометричних базах даних Scopus і Web of Science Core Collection, для публікації результатів наукового дослідження (не менше 10) та здійснити їх порівняльний аналіз (форма додається) – Опрацювати вимоги до рукопису статті двох наукових періодичних видань першого – третього квартилю – Наповнити авторські профілі у Google Scholar та ORCID 	
Проміжний контроль (залік) (4 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Консультація (2 год.) – Захист (презентація) (за результатами виконання завдання самостійної роботи) (2 год.) 	
Підсумковий контроль (2 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Тест (1 год. / модуль) – Захист (за навчальною дисципліною) (1 год. / модуль) 	
Джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Scopus https://www.scopus.com 2. Clarivate Analytics https://clarivate.com/products/web-of-science 3. Google Scholar https://scholar.google.com 4. ORCID https://orcid.org/ 5. Leiden manifesto for research Metrics. 2015. http://www.leidenmanifesto.org/ https://www.nature.com/news/bibliometrics-the-leiden-manifesto-for-research-metrics-1.17351 6. Walman L., Noyons, L. Bibliometrics for Research Management and Research Evaluation. A Brief Introduction. Leiden: Centre for Science and Technology Studies. 2018 https://www.cwts.nl/pdf/CWTS_bibliometrics.pdf 	

7. Тихонкова І. О. Платформа Web of Science та її можливості для презентації й оцінювання наукових результатів. Національний репозитарій академічних текстів: відкритий доступ до наукової інформації. Київ: УкрІНТЕІ. 2017. С. 55-65. http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/12464
8. Національний освітньо-науковий глосарій. Київ: ТОВ «КОНВІ ПРИНТ». 2018 http://lib.iitta.gov.ua/715512/1/Glosariy_Full_Fin.pdf
9. Adams J., McVeigh M., Pendlebury D., Szomszor M. Profiles. Not Metrics. Clarivate Analytics. 2019 https://clarivate.com/webofsciencegroup/campaigns/profiles-not-metrics/

Модуль 3 (1 ЕКТС, 30 год.) Основи проектного менеджменту для реалізації дослідницьких ініціатив		Автор Світлана Калашнікова
Результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> – Володіти базовими знаннями з проектного менеджменту – Оцінювати проекти, дотичні до проблеми дослідження – Розробляти проектні пропозиції для дослідницьких цілей 	
Лекція-презентація (2 год.)	Основи проектного менеджменту. Дослідження як проект	
Семінар (2 год.)	Підготовка та реалізація дослідницького проекту	
Практичне (2 год.) Тема – Реалізація проектів у сфері досліджень	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – На основі аналізу Інтернет-ресурсів ознайомитися з досвідом реалізації в Україні проектів, дотичних до проблеми власного дослідження – Надати короткий опис знайдених проектів 	
Самостійна робота (18 год.) Тема – Розроблення проекту для проведення дослідження	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Розробити проектну пропозицію для проведення власного дослідження 	
Проміжний контроль (залік) (4 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Консультація (2 год.) – Захист (презентація) (за результатами виконання завдання самостійної роботи (2 год.)) 	
Підсумковий контроль (2 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Тест (1 год. / модуль) – Захист (за навчальною дисципліною) (1 год. / модуль) 	
Джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Результати загальнонаціонального опитування «Перспективи та потреби розвитку університетів України у процесі реформування вищої освіти у контексті європейської інтеграції» https://ihed.org.ua/events/rezultaty-zagalonatsionalnogo-opytuvannya-perspektyvy-ta-potreby-rozvytku-universitytetiv-ukrayiny-u-protsesi-reformuvannya-vyshhoyi-osvity-u-konteksti-yevropejskoyi-integratsiyi-https-ul-journal-org-i/ 2. Горизонт 2020. Загальні правила http://h2020.com.ua/uk/правила-участі/загальні-правила/; Загальна інформація. http://h2020.com.ua/wp-content/uploads/2015/11/Горизонт-2020-Загальна-інформація.pdf 3. Національний Еразмус+ офіс в Україні. База проектів https://erasmusplus.org.ua/erasmus/novyny-i-baza-proektiv.html 4. Національний фонд досліджень України https://nrfu.org.ua/contests/funding-directions/ 5. Логіко-структурний підхід у розробці проектною заявки https://edx.prometheus.org.ua/courses/course-v1:LvivODA+LS101+2018_T3/about 	

Модуль № 4 (1 ЕКТС, 30 год)		Автор
Основи академічного письма та оприлюднення наукових результатів		Наталія Базелюк
Результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> – Знати сутність та особливості наукового стилю української мови, принципи укладання наукових текстів – Усвідомити важливість дотримання принципів академічної доброчесності – Вміти оформлювати наукову статтю відповідно до вимог наукового періодичного видання – Вміти укласти список використаних джерел, у т. ч. згідно з вимогами міжнародних стилів 	
Лекція-презентація (2 год.)	Культура наукової української мови. Дотримання принципів академічної доброчесності	
Семинар (2 год.)	Вимоги до оформлення наукових статей. Вітчизняні та міжнародні стилі оформлення списку наукових публікацій	
Практичне (2 год.) Тема – Культура наукового тексту	Завдання <ul style="list-style-type: none"> – Оберіть для аналізу 2 наукові статті з проблеми вашого дослідження (укр. мовою) – Складіть анотацію до кожної наукової статті та порівняйте її з наявною – Випишіть з наукових публікацій мовні формули 	
Самостійна робота (18 год.) Тема – Оформлення наукової статті	Завдання: <ul style="list-style-type: none"> – Ознайомтеся вимог Міжнародного наукового журналу «Університети і лідерство» (https://ul-journal.org/) – Відповідно до вимог підготуйте проект статті – Складіть список з 5 джерел (різного виду публікацій) та подайте їх згідно з ДСТУ 8302:2015, APA, Harvard, Chicago та IEEE стилів 	
Проміжний контроль (залік) (4 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Консультація (2 год.) – Захист (презентація) (за результатами виконання завдання самостійної роботи (2 год.) 	
Підсумковий контроль (2 год.)	<ul style="list-style-type: none"> – Тест (1 год. / модуль) – Захист (за навчальною дисципліною) (1 год. /модуль) 	
Джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бахрушин, В. & Ніколаєв, Є. (2018). Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності https://saiup.org.ua/resursy/3459-2/. 2. Боженко, О., Корян, Ю., & Федорець, М. (2016). Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації. Київ: Українська бібліотечна асоціація https://ela.kpi.ua/handle/123456789/18681. 3. Перелік наукових фахових видань України, наукові публікації в яких зараховуються за темою дисертації на здобуття наукових ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії (2020) https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/atestaciya-kadriy-vishoyi-kvalifikaciyi/naukovi-fahovi-vidannya. 4. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project – SAIUP) https://saiup.org.ua/. 5. Семенов О.М. Культура наукової української мови : навчальний посібник (2-ге вид.). Київ: Видавничий центр «Академія». 2012. 6. Elsevier Researcher Academy. 2020 https://researcheracademy.elsevier.com/. 7. Publons Academy. 2020 https://publons.com/community/academy/. 	

Перелік видів діяльності:

- лекції – обговорення;
- семінари;
- практичні завдання;
- самостійна робота;
- індивідуальні консультації;
- тест;
- кваліфікаційна робота з навчальної дисципліни (підсумковий контроль).

Методи викладання та навчання

- демонстрація;
- проблемно-пошуковий метод;
- проектний метод;
- інтерактивний метод;
- навчальна дискусія / дебати;
- мозковий штурм;
- кейс-стаді / аналіз ситуації.

Оцінювання результатів навчання – підсумковий контроль:

Тест

Презентація та захист кваліфікаційної роботи з навчальної дисципліни, виконаної у формі опису етапів дисертаційного дослідження

Опис етапів дисертаційного дослідження

Тема дослідження:

Автор дослідження:

Спеціальність: 011 – Освітні та педагогічні науки

Науковий керівник:

Мета дослідження:

Завдання дослідження (3-4 пункти):

Об'єкт дослідження:

Предмет дослідження:

Методи дослідження (вказати методи, вказавши для виконання якого завдання дослідження використаний кожний метод):

Етап 1. Визначення проблеми дослідження та обґрунтування її актуальності

На виконання якого завдання спрямовано етап:

Метод дослідження, що використовується на даному етапі:

Основні джерела:

Результат етапу:

Етап 2. Ознайомлення з наявними дослідженнями з обраної проблеми

На виконання якого завдання спрямовано етап:

Метод дослідження, що використовується на даному етапі:

Основні джерела:

Результат етапу:

Етап 3. Постановка основних дослідницьких питань (теоретичні основи)

На виконання якого завдання спрямовано етап:

Метод дослідження, що використовується на даному етапі:

Основні джерела:

Результат етапу:

Етап 4. Збір даних, аналіз кращих практик

На виконання якого завдання спрямовано етап:

Метод дослідження, що використовується на даному етапі:

Основні джерела:

Результат етапу:

Етап 5. Систематизація та інтерпретація результатів, оцінка їх значущості

На виконання якого завдання спрямовано етап:

Метод дослідження, що використовується на даному етапі:

Основні джерела:

Результат етапу:

Бали

<i>Вид діяльності</i>	<i>Бали (100)</i>
Лекція-презентація, семінар (очно) (4 x 5)	20
Практичне заняття (4 x 3)	12
Самостійна робота (4 x 7)	28
Залік (очно) (4 x 5)	20
Тест	5
Захист	15

Політика доброчесності

При виявленні плагіату в письмових роботах / практичних завданнях / презентаціях аспірант втрачає бали за даний вид діяльності.

Відповідність результатів навчання компетентностям освітньої програми

Навчальна дисципліна «Організаційна та проектна дослідницько-інноваційна діяльність у вищій освіті як складова освітньо-наукової програми «Політика і лідерство у вищій освіті» спрямована на:

формування і розвиток програмної фахової компетентності **«Здатність застосовувати концептуальні та методологічні знання з освітніх, педагогічних наук»** через формування таких програмних результатів навчання:

- *Знати та використовувати сучасну термінологію у сфері вищої освіти.*
- *Проводити наукові та прикладні дослідження й обстеження у сфері вищої освіти.*

формування і розвиток програмної фахової компетентності **«Здатність здійснювати дослідницько-інноваційну, управлінську та адміністративну діяльність у сфері вищої освіти на засадах лідерства»** через формування таких програмних результатів навчання:

- *Діагностувати та аналізувати проблеми дослідницько-інноваційної, управлінської та адміністративної діяльності у сфері вищої освіти.*

формування і розвиток програмної загальної компетентності **«Володіння системним науковим світоглядом»** через формування таких програмних результатів навчання:

- *Установлювати зв'язки між різними науковими теоріями і підходами.*
- *Усвідомлювати та аргументувати вплив науки на розвиток суспільства.*
- *Аналізувати, оцінювати та розвивати нові наукові ідеї.*

формування і розвиток програмної загальної компетентності **«Здатність здійснювати наукові дослідження»** через формування таких програмних результатів навчання:

- *Визначати наукову проблему, методологію та наукові методи для відповідного дослідження.*
- *Розробляти проект наукового дослідження.*
- *Планувати дослідження та відповідно реалізовувати його*

формування і розвиток програмної фахової компетентності **«Здатність ініціювати інноваційні комплексні проекти та реалізувати їх на засадах лідерства»** через формування таких програмних результатів навчання:

- *Знати і розуміти методи та інструменти проектного менеджменту, уміти їх застосовувати у вищій освіті та дослідженнях.*
- *Уміти ініціювати інноваційні комплексні дослідницькі та освітні проекти, складати проектні пропозиції щодо залучення фінансування, реалізовувати проекти на засадах лідерства та автономії.*
- *Оцінювати інноваційність результатів реалізації проектів та вміти запроваджувати інновації.*
- *Знати механізми реєстрації прав інтелектуальної власності та вміти їх реалізовувати.*

формування і розвиток програмної фахової компетентності **«Здатність до використання сучасних ІКТ у проектній діяльності»** через формування таких програмних результатів навчання:

- *Уміти критично обирати сучасні засоби ІКТ відповідно до проектних завдань, використовувати їх для пошуку, оброблення та оцінювання інформації, здійснення комунікації.*
- *Знати та застосовувати можливості сучасних ІКТ для реалізації проектної діяльності у вищій освіті та науці.*

формування і розвиток програмної загальної компетентності **«Здатність вільно спілкуватися українською мовою у діалоговому режимі з науковою спільнотою та широкою громадськістю»** через формування таких програмних результатів навчання:

- *Знати та застосовувати норми культури мовлення при спілкуванні українською мовою у діалоговому режимі.*
- *Презентувати результати дослідження (усно та письмово) як для фахівців, так і для широкої громадськості.*
- *Аргументувати наукові положення зрозуміло та доступно як для фахівців, так і для широкої громадськості*